

GÓRNOŚLAZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLAZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA i EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, ul. św. Stanisława 4.

Nr. 25

Katowice, sobota 31-go stycznia 1931 r.

Rok 30

Nowy urząd w polskiej organizacji kościelnej.

Podaliśmy niedawno wiadomość o mianowaniu O. Czarneckiego Mikołaja na biskupa-wizytatora parafii unickich w Polsce, położonych poza wschodnią Małopolską. Nominacja ta stwarza nowy urząd w organizacji Kościoła katolickiego w Polsce, to też zasługuje na zapoznanie się z nią przez nasze społeczeństwo.

Kościół unicki tworzą, jak wiadomo, byli wyznawcy obrządku wschodniego (prawosławnego), którzy uznali papieża jako głowę Kościoła, zachowali jednak swój wschodni obrządek, pod wieloma względami różniący się od obrządku łacińskiego. Małopolska wschodnia posiada oddawna odrębną stałą organizację unicką, inaczej natomiast jest z resztą ziem polskich, mianowicie wschodnich, gdzie takiej organizacji nie ma i gdzie różne względy przemawiają przeciw temu, by unitów podporządkować bezpośrednio ordynariarzom łacińskim.

Uprawnienia nowego biskupa dotyczą wiernych obrządków wschodniosłowiańskiego, pozostających pod władzą biskupów łacińskich, a więc w diecezjach podlaskiej, lubelskiej, łuckiej, pińskiej i wileńskiej. W stosunku do nich będzie wizytatorem apostolskim. Oczywiście więc nie może mieć żadnej właściwej diecezji, otrzyma zatem godność biskupa tytularnego lebedzkiego.

Mianując biskupa wizytatora dla obrządku wschodniego w diecezjach łacińskich, papież uzupełnia ich organizację. Jest to bowiem naoczna analogia do wyboru ks. Buczysa na biskupa wizytatora ich w całej Europie zachodniej poza Polską.

Polska jest może jedynym krajem na świecie, gdzie misja unicka odnosi pewne sukcesy wśród ludności osiadłej. Zresztą w Europie ile wiemy, nawrócenia spotykają się tylko wśród emigracji rosyjskiej. Nie mamy pod ręką statystyki, ale chyba się nie mylimy, oceniając ilość parafii unickich pod łacińskimi biskupami na 20, liczbę wiernych na co najmniej 20 000. We Włoszech na taką i mniejszą ilość spotykają się regularnie diecezje. Rozwój misji unickiej tylko w początkach mógł się odbywać bez własnego biskupa. Oczywiście pod względem administracyjnym nie było i niema potrzeby tworzyć odrębnych diecezji unickich. Atoli poza stroną administracyjną istnieje cały szereg potrzeb, którym zaradzić zdoła tylko własny biskup, obrządku wschodniego.

Najprzód święcenia kapłańskie. Biskupi łacińscy udzielać ich nie mogą kandydatom obrządku wschodniego, chyba za specjalną dyspensą papieską, której Ojciec św. udziela bardzo niechętnie i tylko w całkiem wyjątkowych wypadkach. Dalej zagadnienia dyscypliny i liturgii. Jeśli pod względem dogmatycz-

Proces o usiłowany zamach na Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Warszawa. (Pat.) W dniu wczorajszym w warszawskim Sądzie Okręgowym rozpoczęła się rozprawa karna przeciwko 5-ciu członkom milicji partyjnej P. P. S. C. K. W., oskarżonym o udział w zrzeszeniu przestępnym i o przygotowanie do dokonania zamachu na Marszałka Józefa Piłsudskiego.

O godz. 10,30 pod eskortą policji zajmują ławę oskarżonych Piotr Jagodziński, Józef Dziędzielewski, Dominik Trohimowicz, Józef Białkowski i Franciszek Mańkowski. Na wstępie adwokat Berenson w imieniu obrony zgłasza wniosek o odroczenie rozprawy celem należytego uformowania kompletu sądu, gdyż jeden z członków trybunału jest urzędnikiem VI. st. sł. w Ministerstwie Sprawiedliwości. Przewodniczący stwierdza, iż obrona mogła postawić ten wniosek w trybie należyтым, t. j. na 3 dni przed rozprawą. Adwokat Berenson wyjaśnia, iż chodzi o nie o kwestię wyłączenia sędziego, lecz o nieoptymalną obsadę. Przewodniczący po krótkiej naradzie stwierdza, że aczkolwiek sędzia został mianowany urzędnikiem, to nie objął jeszcze swego stanowiska i dlatego wniosek obrony uznaje za bezprzedmiotowy. Prokurator Grabowski podtrzymuje stanowisko sądu. Po przemówieniu adwokata Śmiarowskiego, przewodniczący zabrał głos, zaznaczając, że utrzymuje swą decyzję. Przewodniczący przystępuje do odczytania obszernego aktu oskarżenia przeciwko Piotrowi Jagodzińskiemu, Józefowi Dziędzielewskiemu, Dominikowi Trohimowiczowi, Józefowi Białkowskiemu i Franciszkowi Markowskiemu. Pod sądni oskarżeni są o to, że we wrześniu i październiku 1930 r. w Warszawie wzięli udział w utworzonym przez się zrzeszeniu terrorystycznym 5 osób, które postawiło sobie jako cel dokonywanie zamachów na życie osób piastujących władze za pomocą przyrządów wybuchowych. W tymże czasie i miejscu

ko członkowie wymienionej piątki, namówiwszy się co do dokonania zabójstwa prezesa Rady Ministrów i ministra spraw wojskowych Marszałka Józefa Piłsudskiego, z powodu pełnienia przezeń obowiązków służbowych w celu wykonania tego przestępstwa przygotowali bomby i rewolwery oraz ułożyli plan wykonania tego zamachu, polegającego na tem, że Jagodziński rzucił bombę do samochodu Marszałka Piłsudskiego, podczas przejazdu jego Alejami Ujazdowskimi, a inni uczestnicy w celu ułatwienia ucieczki, będą w razie potrzeby strzelać z rewolwerów, lecz uplanowanego zamachu nie wynokali z przyczyny od ich woli niezależnej, a mianowicie z powodu ujawnienia ich przygotowań. Pierwszy zeznaje Trohimowicz, który

do winy nie przyznaje się. Po przerwie zeznaje oskarżony Białkowski, który stwierdza, iż na ostatniej zbiórce Jagodziński powiedział, iż rzuci bombę, a pozostali mają go osłaniać. Miało się to dziać w Alejach Ujazdowskich koło domu z figurami. Podczas tej zbiórki Jagodziński wychodził kilkakrotnie do sionki, gdzie rozmawiał z nieznajomym osobnikiem. Po ostatniej rozmowie z nieznajomym oświadczył zebranym, że dziś nic nie będzie, poczem zebrani rozeszli się. Następnie zeznaje oskarżony Franciszek Markowski, który do winy nie przyznaje się. Wyjaśnia on, że Jagodziński prosił go o odegranie pewnej roli przy wypróbowaniu niektórych członków partii. Na czem ta próba miała polegać, Jagodziński mu nie wyjaśnił.

Gościnność, która obcą jest Niemcom.

Warszawa. (Pat.) W związku ze sprawą sądową, wytoczoną lotnikom polskim w Opolu, którzy wskutek zaślądzenia i zamieci śnieżnej zmuszeni byli do lądowania na terytorium niemieckim, za co zostali postawieni w stan oskarżenia przez władze niemieckie, podajemy poniżej część wypadków lądowania niemieckich samolotów na terytorium polskim, podczas bezprawnego przelotu nad Polską. W żadnym z poniżej wyszczególnionych wypadków władze polskie nie oddawały lotników niemieckich pod sąd, przeciwnie, udzielały im najdalej idącej pomocy i umożliwiały dalszy odlot. W r. 1921 z wiosną samolot typu „Rumpler” Nr. 23 wylądował pod Gdynią. We wrześniu 1921 r. samolot „Albatros” B. 2 wylądował w Redzie, pow. morskiego. W jesieni 1924 r. samolot A. E. G. wylądował w Gdyni na Kamiennej Górze. W sierpniu 1926 r. wylądował samolot w powiecie grodzkim w Poznańskim, prowadzony przez v. Jankowskiego, który, lecąc z Berlina do Wrocławia, zablądził. 3 p. p. lotn.

naprawił uszkodzony silnik, gościł przez kilka dni pilota, poczem v. Jankowski odleciał i w następstwie nadesłał list z podziękowaniem. 6 maja 1927 r. samolot D. 1053 wylądował w Wielkim Kacku, koło Gdyni. 14 stycznia 1928 r. wylądował samolot w powiecie kartuskim, 12-go września 1928 r. wodnopłatowiec typu Dornier, „Graf Zeppelin” „D. 1444” wodował na jeziorze Żarnowieckim. Powyższe fakty same mówią za siebie.

Dziś

w Radjo

dnia 30 stycznia br.

Godz. 22.15

S. Frenkel
(skrzypce)

G. Fitelberg
(dyrekcja)

30 górników ofiarą wybuchu.

Linton. (Pat.) Liczba ofiar wybuchu w jednej z tutejszych kopalń wzrosła do 30 osób. Jedynie dwóch górników, znajdujących się blisko wybuchu, uszło bez szwanku.

nym i moralnym obrządku wschodnie nie różnią się od zachodnich, to inaczej rzeczy się mają co do prawa kościelnego i oczywiście liturgii. Kodeks prawa kanonicznego, ogłoszony przez Benedykta XV, wyraźnie obejmuje tylko Kościół obrządku łacińskiego; dla Kościołów unickich kodeks opracowuje się dopiero. Odrębność liturgii bije w oczy. Niewątpliwie ordynariaty łacińskie starają się zadowolić wszelkie potrzeby prawne i liturgiczne, ale jest to zbyt oczywista tymczasowość, aby nie domagała się zastąpienia przez stałe i że tak powiemy, fachowe uregulowanie. Przypominamy, że zwłaszcza co do liturgii panuje znaczna rozbieżność pomiędzy ceremoniami, używanymi w metropolii lwowskiej unickiej, opartymi na rozwoju unii w dawnej Rzplitej i w wielu szczegółach zbliżonymi do łacińskich, a pomiędzy właściwościami odziedziczonymi po panowaniu

Cerkwi schizmatycznej rosyjskiej na kręśach wschodnich, a tem samem też pomiędzy misjonarzami, pochodzącymi z unitów galicyjskich, a nawróconymi z prawosławia księżmi.

Biskup Czarnecki jest człowiekiem w sile wieku: Urodzony w r. 1884, lat 47. Pochodzi z Rusi zakarpackiej. Należy do zakonu Redemptorystów galicyjskiej. Studja odbywał w Rzymie w kolegium Propagandy. Był wprawdzie profesorem filozofii i teologii dogmatycznej w seminarjum wyższem w Stanisławowie, w ostatnich latach przełożonym misji kowieńskiej Redemptorystów. Jak słyhać, O. Czarnecki odznacza się szczególnym znanstwem liturgii wschodniej i jest zwolennikiem zachowania jej w pierwotnym stanie, bez domieszek latynizujących.

O. Czarnecki dał się poznać jako dzielny pracownik na stanowiskach, jakie

zajmował do tej pory. To niewątpliwie sprawiło, że mu powierzono tak trudną i odpowiedzialną godność wizytatora. Pośród innych niebezpieczeństw, jakie zagrażają misji unickiej, wymienimy jedno tylko, na które może nie zwraca się dostatecznej uwagi. — że nie powinno służyć żadnym celom ubocznym, nie-religijnym, w szczególności żadnej propagandzie nacjonalistycznej, a już najmniejsze ukraińskie, polskie, białoruskie. Przekonani jesteśmy, że kompetentne czynniki kościelne bacznie troskę nad tem, aby zapobiec w zarodku ewentualnym prądom nadużywania unii do tendencji obcych religij. Ufamy także, że nowy biskup spełni w całej pełni nadzieje w nim pokładane i że działalność jego wzmacniając akcję unijną, przyczyni się do wzmocnienia Królestwa Bożego na ziemi.

TELEGRAMY.

Projekt ustawy samorządowej wpłynął do Sejmu Śląskiego.

Katowice. (PAT.) Wojewoda Śląski przesłał do Sejmu Śląskiego projekt ustawy o powiatowych związkach komunalnych Województwa Śląskiego. Projekt ten wprowadza jednolity ustrój samorządu powiatowego na obszarze całego Województwa Śląskiego.

Pomnik Marszałka Piłsudskiego na Adriatyku.

Białogród. (PAT.) „Jugosłowiański Głosnik” donosi, że na wyspie Szolcie na Adriatyku ma być odsłonięty w miesiącu czerwcu br. pomnik Marszałka Piłsudskiego. Na czele komitetu budowy pomnika stoi senator Artur Dobiecki z Warszawy.

Zabił ojca, brata i lokatora w sporze o mieszkanie.

Włocławek. (Pat.) Dnia 27 bm. miaśteczko Kikół w pow. lipnowskim było widownią tragicznego zajścia. Między gospodarzem domu Walentym Jabłońskim a jednym z jego lokatorów wynikł spór na tle mieszkaniowym. Spór zamienił się w bójkę, w której wzięli udział synowie Jabłońskiego oraz przyjaciele lokatora, stając w jego obronie. Najenergiczniej w obronie lokatora występował Stanisław Małecki. Jeden z synów gospodarza, Wincenty, podniecony walką, dał kilka strzałów do Małeckiego, kładąc go trupem na miejscu. Następnie Wincenty Jabłoński pod wpływem silnego zdenerwowania zaczął strzelać dalej na oślep, zabijając swego ojca oraz raniąc brata Kazimierza i Wacława Gabrychowicza, którzy się z nim mocowali. Zebrani w miasteczku z okazji dnia targowego wieśniacy chcieli dokonać na Wincentym Jabłońskim samosądu. Zapobiegł temu komendant policji z Lipna, Grabarz, który opanował szybko sytuację i uspokoił wzburzony tłum. Wincenty Jabłoński został aresztowany i osadzony w więzieniu w Lipnie. Ponadto aresztowano również niejakiego Łukaszeńskiego, jednego z uczestników krwawej awantury.

63 strzelców włoskich w obliczu białej śmierci.

Paryż. (Pat.) „Le Matin” podaje, iż 63 włoskich strzelców alpejskich w dalszym ciągu odciętych jest od świata przez zwały śnieżne. Można było wprawdzie ustalić łączność z nimi, lecz wobec wielkich śniegów pewne przejścia są niemożliwe do przebycia, grozi bowiem zasypanie przez lawiny. Władzom włoskim udało się dostarczyć strzelcom obuwia gumowego, używając do tego celu rur wodociagowych, z których wypompowano wodę.

2857 milionów dochodów w budżecie.

Warszawa. (Pat.) Sejmowa komisja budżetowa na posiedzeniu przystąpiła do trzeciego czytania preliminarza budżetowego Ministerstwa Skarbu oraz długów państwowych. Przyjęto poprawkę sprawozdawcy, ażeby w dochodach zwyczajnych pozycję odsetek od ruchomych majątków państwowych powiększyć o 340 000 zł. Z kolei komisja przystąpiła do ustawy skarbowej. Sprawozdawca generalny budżetu, poseł Miedziński, oświadczył, iż w ogólnych cyfrach wynik prac komisji budżetowej do preliminarza rządowego przedstawia się jak następuje: **dochody zmniejszono o 33 200 000 zł., wydatki zmniejszono o 29 200 000 zł.** Wynik ostateczny jest następujący: **dochody 2 857 312 474 zł., wydatki 2 856 985 154 zł., nadwyżka 327 320 zł.**

Złowróźne głosy o gabinecie francuskim.

Paryż. (PAT.) Dopiero obecnie można sobie zdać sprawę z nastroju opinii publicznej Francji w stosunku do gabinetu Laval'a. Utworzony on został z poniedziałku na wtorek tak późno, że prasa nie mogła natychmiast reagować. Należy zaznaczyć, że nawet dziś zachowuje się ona z pewną rezerwą. Pewne dzienniki, które z ogólnej orientacji nowego gabinetu powinny się cieszyć, wyrażają zdziwienie z powodu obsady niektórych ministerstw. Dziwnem np. wydaje się obecność w tym samym gabinecie senatora Mario Roustana, gorącego zwolennika szkoły powszechnej, którą oczywiście będzie popierał na stanowisku ministra oświaty — oraz senatora Leona Berarda, zdecydowanego przeciwnika tej szkoły, który nie omieszką się przeciwstawić urzeczywistnieniu zamiarów swego kolegi. Nastrój prasy lewicowej jest wogóle wojowniczy. Z wyjątkiem dziennika „La Gauche”, który gotów jest popierać nowy gabinet, inne organy lewicowe zapowiadają, że będą zawzięcie zwalczać nowy rząd, który w ich oczach stanowi niemal całkowicie odtworzony blok narodowy. W tym duchu wypowiadają się dzienniki: „La Republique”, „Le Populaire”, „Le Soir”, „L'Ere Nouvelle”, nie mówiąc już o komunistycznej „L'Humanite”, która w dosadnych wyrazach wypomina nowemu premierowi jego przejścia polityczne, które z ław skrajnej lewicy, gdzie zasiadał przy wejściu swem do parlamentu, rzuciły go w objęcia reakcji, na której oparł się w swym gabinecie.

4 i pół milionów strat u Kruppa.

Berlin. Z wielkiem zaciekawieniem oczekiwali sfery gospodarcze wyniku bilansu (rachunku rocznego) w zakładach Kruppa. Jak wiadomo, akcje tych zakładów należą w całości do rodziny Kruppów, co daje przedsiębiorstwu znacznie większą swobodę i możliwość stosowania się do każdorazowych stosunków gospodarczych. To też było wielką niespodzianką, gdy ogłoszono bilans wykazujący za ostatni rok straty na okragło 4.5 miliona marek, podczas gdy minionego roku bilans wykazywał 11 milionów zysków.

Pogłoski o powrocie monarchji Habsburskiej.

Paryż. (PAT.) Gazeta „La Republique” poświęca obszerny artykuł rzekomym zamiarom Włoch i Watykanu w sprawie odbudowania monarchji austro-węgierskiej. Opierając się na rewelacjach, poczynionych przez holenderski dziennik „Nieuwe Rotterdamsche Courant” autor artykułu dowodzi, że ugody laterańskie między Watykanem i rządem Mussoliniego zawarto głównie z tego względu, iż Mussolini przekonał się, jakoby zamiary Watykanu w sprawie przebudowy Europy Środkowej były identyczne z jego projektem. Obecnie Watykan i Kwirynał rzekomo działają w zupełnym porozumieniu w sprawie utworzenia w Europie środkowej jednego państwa.

W związku z powyższem niektóre pisma wskazują, że bilans Kruppa sporządzono z pewnemi przesłankami natury politycznej. Według tych pism, bilans nie wykazał rzeczywistych dochodów, lecz naciągnięto straty po to, by w obecnych stosunkach gospodarczych móc wyrzucić nacisk na rząd i robotników w kierunku niżenia płac robotniczych jak również w tym celu, by ułatwić państwu niemieckiemu uwolnienie się od międzynarodowych ciężarów wojennych.

stwa katolickiego pod panowaniem Habsburgów. Oczywiście tylko z tych ziem, które obecnie jeszcze należą do republiki austriackiej i do Węgier.

Trzęsienie ziemi w Albanji.

Wiedeń. (PAT.) Wied. B. K. donosi z Korica w Albanji: Przedwczoraj o godzinie 7 rano nastąpiło tutaj gwałtowne trzęsienie ziemi, którego ośrodek znajdował się wewnątrz miasta. Większość domów została uszkodzona. Nowy kościół rumuński uległ zupełnemu zniszczeniu. Według dotychczasowych danych zginęło 3 osoby, 3 zaś odniosły rany. Połączenia telefoniczne i elektryczne nie funkcjonują. O godz. 3 po południu powtórzyły się wstrząsy. Z małymi wyjątkami wszystkie domy zostały w mieście mniej lub więcej uszkodzone. Wśród ludności panuje panika.

W austriackiej Heimwehr — rozłam.

Wiedeń. (PAT.) Rozłam w Heimwehrze nastąpił z powodu konfliktu między ks. Starhembergiem a dr. Steidle. Dr. Steidle wystąpił na zebraniu przywódców Heimwehry przeciwko taktyce wyborczej ks. Starhemberga i jego radykalizmowi, odstrasżającemu liczne warstwy mieszczańskie. Zwolennicy Steidlego utworzyli oddzielną grupę Heimwehry, nie uznającą kierownictwa ks. Starhemberga. Ks. Starhemberg zapowiedział, że złoży natychmiast mandat poselski, aby się w zupełności oddać pracy nad reorganizacją Heimwehry. (Aust. Heimwehr jest jak wiadomo, zblizną do półwojskowych organizacji niemieckich, a odłam Starhemberga przyjaźnił się z hitlerowcami).

Ulepszenie ustawy o angielskich związkach zawodowych.

Londyn. (PAT.) Izba gmin po dłuższych obradach odrzuciła wniosek Baldwin'a i przyjęła w drugim czytaniu 277 głosami przeciwko 250 projekt ustawy, stanowiący poprawę do ustawy o konfliktach przemysłowych i trade unionach.

Sowieckie wybory.

Moskwa. (Pat.) Jak wiadomo, w całym Związku sowieckim odbywają się obecnie wybory do Sowieckich Rad Miejskich i Wiejskich które z kolei mają wybrać przedstawicieli do wyższych organów władz sowieckich. W kompartii wywierają nacisk na to, aby wybierano wyłącznie aktywnych działaczy komunistycznych oraz członków drużyn robotniczych. Na Ukrainie wybrano 5517 rad wiejskich, co stanowi mniej więcej połowę ogólnej ilości rad kraju. Skład nowych rad przedstawia się następująco: Komuniści 15 proc., komsomolcy około 8 proc., członkowie kolektywów 50 proc. a kobiety 20,7 proc.

BRANIBOR.

(147) (Ciąg dalszy.)

Zajął się smolne świerczyny, trzszczę suche gałęzie, tuman dymu dwoje zwłok zakrywa, coraz większy płomień bucha, rozgrzewa grube pnie sosnowe, na wylot je wnet język ognia wierci, stos zamienia się w ogromną pochodnię, która w niebo bije. Syk płomienia, łopot trzszczęcych w ogniu polan zagłuszył dzwiczny głos harf...

Na kwietnym kościelcu była zielona mogiłka dziecięcą. Tam leży syn Mściwoja i Bogny.

Dwa kamienne żale ustawiono po prawej i lewej stronie małej, dziecięcej, mogiły. Urny z prochami wstawiono do grobów, pokryto głazem kamiennym i zasypano ziemią.

Bujne lato zielenia świeże żale pokryło.

Na grobach wyrosły powoje. Sława w lutyckiej pieśni powoje, śpiewa o tym powoju słowiańska pieśń gminna. Jeśli, mówi piosenka, zazieleni się nam mogiła kochanki, to pędy jego na grób kochanka pełzną, aby się złączyć

girlandami z mogiłą wybranego. Grób młodzieńca śle zasię ku niej swe liście...

Zeszyły na mogiłach białym i niebieskim zajaśniały kwieciami, grób dziecka serdecznymi sploty spowily, uściśnęły te powoje ukochaną mogiłę...

Wśród bluszczów i powoi siada chłopię małe i na ligawce gra pieśń o szalonym księciu Mściwoju i o kochance jego, Bognie. Podanie o nieszczej miłości żyło długo w pieśni gminnej w krainie słowiańskich mogił. Wreszcie umarło, bo na świecie nie został nikt z narodu Lutyków, nie stało na ziemi ust, któreby o Bognie pieśń śpiewały...

ZAKOŃCZENIE.

Po kilku latach ciszy i swobody, zerwała się znowu wichura, cesarstwo niemieckie nowy zamach na wolną polską Słowiańszczyznę wykonało. Aby wyprawie dodać uroku, aby rycerstwo do boju zachęcić, przywieziono przed Branibor młodego Ottona III, mającego wówczas sześć lat. Pachole miało majestatem swym rzucić trwogę na pogan, skłonić ich do pokory i poddania się. Oprócz armji cesarskiej, przybył pod Branibor książę polski Mieszko „z wielkim wojskiem”, z niezmierną mnogością „ludu zbrojnego”, „z wielbłędem, którego cesarzowi w darze przyprowa-

dził”. Hawelan nie przelekił się jednak ani wielbłędą, ani sześciolatniego dziecka wcale, co do Mieszkowego zaś „niezmiernego” wojska, to historia zupełnie milczy o jego działalności. Niezbyt ono jednak zaciążyło na bratniej Słowiańszczyźnie, niezbyt ciężka była ręka Mieszka dla braci, niezbyt wrogo przeciw niej występowało polskie rycerstwo, skoro cesarz musiał Słowiańszczyznę i Branibor opuścić, haniebnie się cofając.

Jedynym zyskiem, jaki Otton III miał z tego napadu, był, jak się zdaje, ów wielbłąd, o ile nie zdechł w dalszej podróży do Niemiec.

I znowu w pięć lat nowa wyprawa i znowu morze wojska stolicę hawelańskiej ziemi, Branibor, otoczyło.

Dziesięć szturmów podjęto, tysiące napastników umarło na wałach, z bohaterstwem Lutycej swej ojcowizny bronili. Rozpacz chwyciła doradców cesarza, ręce bezsilne opadały, głód i pomór dziesiątkował wojsko, z której stronyatak się pojawił, odpiął go Kiza na czele hawelańskiego chłopstwa.

Przypomniano sobie w cesarskim obozie tego wodza Słowiańszczyzny, wszak on wiarą ni językiem do narodu hawelan nie należy, szpiegiem znaczącym

hawelańską mowę udało się oszukać strażę, wkraść się do twierdzy i ująć naczelnego lutyckiego wodza.

— Słowa przebaczenia ci niesiem.
— Zapomni cesarz przeszłość, za pomoc zapłaci.

— Poddaj się.
— Złotem cię rzymski tron obsypie.
— Chrześcijanin jesteś, stań po stronie chrześcijan.

— Mam zdradzić mój lud?
— Jaki twój?
— Księciem obotryckim jestem!

— Jeśli nam kraj oddasz, zostaniesz nim dalej. Ale już nie z łaski mołochu, lecz z ramienia cesarza...

— Dotrzymacie wiary?
— Cesarz przez usta me mówi.

Wysłuchał Kiza słów poselstwa, huraganem radości ozwały się obietnice w sercu jego żony. Pod pozorem wiadomości nocnych poszedł Kiza do obozu i stanął przed obliczem cesarskiej rady.

— Przysięgniecie?
— Przysięgamy!

Wrócił Kiza do grodna. Nikczemny sprzedawczyk, „pochlebstwem ułaskawiony, siebie i miasto królewskiej poddał władzy. Zdrada otwierała wojsku rzymskiemu bramy.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca.

Sobota

31

Stycznia

Marcelli Wd.
Piotra Nolasko W.

Wschód

Zachód

Słońca o godz. 7,19; o godz. 16,19.

Biuro porady prawnej „Katolika”

będzie czynne w miesiącu lutym 1931 roku w dni następujące:

W Katowicach w Redakcji „Katolika” przy ul. św. Stanisława 4 (I piętro) w poniedziałki dnia 9 i 23 lutego, oraz w czwartki 5, 12, 19 i 26 lutego tylko przed południem.

W Mikołowie w „Oberży Krakowskiej” p. Jana Kiela, ul. Krakowska 23 (przy targowisku) tylko w poniedziałek 16 lutego przed południem.

W Pszczynie u restauratora p. Michała Zawiszy przy ul. Gotsmana we wtorki (dni targowe) 3, 10, 17 i 24 lutego tylko przed południem.

W Radzionkowie w domu kolporter „Katolika” Jakóba Cichowskiego (przy targowisku) w środy 4, 11, 18 i 25 lutego tylko przed południem.

W Rybniku w restauracji p. Wieczorka, przy ulicy Raciborskiej w soboty 7, 14, 21 i 28 lutego tylko przed południem.

Zaznaczamy jak najwyraźniej, iż biuro porady prawnej jest czynne tylko w dni wyżej podane. W inne dni nie udziela się porad. Do porady można przychodzić tam, gdzie komu najdogodniej.

Porad udziela się bezpłatnie za przedłożeniem najnowszego kwitu abonamentowego. Do zapytań listownych należy załączyć na odpowiedź znaczek pocztowy za 25 groszy.

Czytelnicy! Przychodźcie do naszych biur porad prawnych z pełnym zaufaniem. Każdą sprawę załatwimy, o ile jest to możliwe i zgodne z obowiązującymi przepisami prawnymi. Przychodząc do nas, chronić się sami przed niesumieniami pisarzami pokątnymi, którzy za każde pismo każą sobie dobrze płacić, a niejednokrotnie sprawy załatwiają ze szkodą dla Was.

— **Przyspieszanie zgłoszeń o nieszczęśliwych wypadkach przy pracy.** Ministerstwo pracy i opieki społecznej przeprowadza obecnie badania, celem przyspieszenia zgłoszeń o nieszczęśliwych wypadkach przy pracy i wprowadzenia jednolitej statystyki w zakładach ubezpieczeń od wypadków. W związku z tem, główny inspektor pracy polecił okręgowym inspektorom pracy zbadać wypadki, zgłoszonych w poszczególnych okręgach za okres od 1. 7. do 31. 8. 1930 r. dla stwierdzenia rozpiętości czasu pomiędzy zajęciem wypadku a doświadczeniem wiadomości o wypadku do odpowiedniego inspektora pracy. Ponadto rozważa się metody prowadzenia statystyki pod względem jednolitego podziału przemysłu na grupy, oraz jednakowego ujmowania przyczyn i skutków nieszczęśliwych wypadków według wzorów, przyjętych w statystyce wypadkowej na terenie międzynarodowym. Metody będą ustalone w sposób jednolity dla wszystkich zakładów ubezpieczeń od wypadków na terenie całego państwa.

— **Liczba bankructw w Polsce.** W jedenastu miesiącach ub. roku ogłoszono w Polsce 745 upadłości, w roku 1929 — 516, a w 1928 — 285. Największa ilość upadłości przyspada na województwo centralne, bo 430. W woj. pomorskim i poznańskim było 149 upadłości, na Śląsku 40 itd.

— **Trzydniowa przerwa między półroczami szkolnymi.** Ministerstwo oświaty zarządziło między dwoma półroczami szkolnymi przerwę, która trwać będzie przez dni: 1, 2 i 3 lutego br. Młodzież, która w czasie przerwy będzie chciała wyjechać, korzystać będzie ze zniżek kolejowych.

— **Pokaz drobiu w Poznaniu.** Towarzystwo Ornitologiczne dla hodowli drobiu w Poznaniu urządza wielki doroczny

Tydzień Propagandy Trzeźwości.

Z okazji „Tygodnia Propagandy Trzeźwości” urządza się na Śląsku następujące imprezy:

W Katowicach w niedzielę, dnia 1 lutego br. wieczorem o godz. 19 w Domu Związkowym przedstawienie teatralne. Odegrane zostaną dwie sztuki: 1) W pogoni za szczęściem i 2) Bój o karczmę.

W Bogucicach w poniedziałek, dnia 2 lutego o godz. 7 wieczorem w Domu Sierot wyświetlanie filmu oświatowego. Referat wygłosi p. dr. Krajewski.

W Katowicach w dyrekcji kolei dla kolejarzy od 3—9 lutego r. b. w sali

egzaminacyjnej wystawę przeciwko-holowa.

W Król. Hucie w niedzielę, dnia 8 lutego r. b. w Domu Sierot przedstawienie teatralne. Odegrana zostanie sztuka p. t. „Knaipa”, dramat w 3 aktach.

Uprasza się o wzięcie udziału w powyższych imprezach. Nadto z okazji „Tygodnia Propagandy Trzeźwości” urządza się na terenie województwa śląskiego kwestę po domach i składach na rzecz walki z pijaństwem na Śląsku. Kwestarze będą zaopatrzeni w zezwolenia władz wojewódzkich. Innym nie wolno zbierać. Poleca się gorąco tą kwestę.

o ile nie posiadają majątku i mają na utrzymaniu rodziców.

* **Kopalnie Ballestremowskie zamierzają zredukować.** Dyrekcje czterech kopalń Ballestrema zwróciły się do komisarza demobilizacyjnego z wnioskiem o zezwolenie na wydalenie 500 robotników. Kopalnia „Waleska” w Łaziskach Średnich zamierza zwolnić 150 robotników. Komisarz demobilizacyjny sprawy tej dotychczas nierozstrzygnął.

Z Katowickiego

Powrót Wojewody Śląskiego.

Katowice. P. Wojewoda Śląski dr. Grażyński powrócił z Genewy i w dniu wczorajszym objął urządowanie.

Wyrok w procesie przeciw „Dolomitom Śląskim”.

Katowice. W środę (28. 1.) zakończyła się w Katowicach głośnie rozprawa przeciw siedmiu członkom zarządu firmy „Dolomity Śląskie”. Akt oskarżenia zarzucał obwinionym oszustwo na szkodę komitetu budowy katedry śląskiej. Oskarżeni pobrali zaliczki w sumie około 700 000 zł., jednakowoż kamieni pod budowę katedry nie dostarczyli. Sąd uwolnił wszystkich oskarżonych od zarzutu oszustwa, skazując 6 obwinionych na grzywnę po 200 zł. jedynie za nieprawidłowe sporządzenie bilansu. Oskarżony Radecki został całkowicie od wszystkich zarzutów uwolniony.

Zasądzenie redaktora „Oberschlesische Kurier”.

Katowice. W czasie ostatnich wyborów organ niemieckich katolików na Śląsku „Der Oberschlesische Kurier” zamieścił napastliwy artykuł, w którym zaczepił prezydenta miasta Katowic dr. Kocur. Prezydent Kocur zaskarżył odpowiedzialnego redaktora owego dziennika za oszczerstwo. Sąd okręgowy w Katowicach zasądził autora artykułu p. Przewolkę za oszczerstwo na 2 tygodnie aresztu bez zamiany na grzywnę a odpowiedzialnego redaktora Teofila Krocza na 200 zł. grzywny.

Półtora roku twierdzy za działalność antypaństwową.

Katowice. Przed wydziałem karnym sądu okręgowego odpowiadał działacz komunistyczny na Śląsku Herman Janas z Świętochłowic. Janas w lipcu ub. r. zwołał do Katowic kongres komunistyczny, na którym wygłosił referat o treści wybitnie antypaństwowej. Oskarżony bronił się sam na rozprawie. Po rozpatrzeniu sprawy sąd wydał wyrok, skazujący go na półtora roku twierdzy.

Odroczenie rozprawy przeciw dyr. Pistoriusowi.

Katowice. W sądzie okręgowym w Katowicach, jako sędzie odwoławczym, miała się odbyć w tych dniach rozprawa generalnego dyrektora p. Arko Pistoriusa, który w pierwszej instancji skazany został na dwa miesiące więzienia, bez zamiany na grzywnę, za obrażenie wojewody śląskiego dr. Grażyńskiego. Rozprawa została jednak odroczone z powodu nieobecności woj. Grażyńskiego, który jeszcze nie powrócił z Genewy.

Kradzież sklepową.

Katowice. Nieznani narazie sprawcy zakradli się do sklepu spożywczego Józefa Schwimmera, przy ul. Jagiellońskiej 6 i skradli większą ilość wyrobów tytoniowych i innych towarów, wartości 700 zł.

Przytrzymanie.

Katowice. W tych dniach skradziono na szkodę firmy „Weltfreunda” w Katowicach, przy ul. Słowackiego 5 beczek jabłek, wartości 700 zł. W toku dochodu przytrzymano robotnika Wiktora Placka i Tomasza Badurę. W czasie rewizji znaleziono u Placka 5 próżnych beczek, u Badury zaś 2 kosze jabłek amerykańskich, pochodzących z tejże kradzieży.

Wypadek na ślizgawce.

Katowice. Na sztucznym torze łyżwiarzskim wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. W czasie ćwiczenia na łyżwach upadła 19-letnia Regina Posnerówna tak nieszczęśliwie, że odniosła złamanie nogi. Pogotowie ratunkowe odstawilo ją do lecznicy.

Skutki nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

Katowice. Z powodu lekkomyślnego obchodzenia się z ogniem, wybuchł pożar w piwnicy domu przy ul. Zaborskiej 16. Nagromadzona tu słoma i drzewo spaliła się doszczętnie. Dzięki natychmiastowej pomocy straży pożarnej, uniknięto większego pożaru.

Ujęcie szajki przemytników drogich kamieni.

Katowice. Śląska straż graniczna wpadła ponownie na trop nowej wielkiej afery przemytu drogich kamieni do Polski i ujęła całą szajkę osobników, uprawiających ten proceder. Podobnie jak i w poprzednim wypadku, banda ta pracowała w całej Polsce a zwłaszcza w Katowicach, Łodzi i Warszawie, dostarczając jubilerom przemycane perły i brylanty. Przy rewizji w Katowicach znaleziono na składzie przeznaczony do wysyłki towar, wartości 120 tys. zł. Śledztwo, którego szczegóły trzymane są narazie w tajemnicy, zatacza coraz szersze kręgi.

Schwycona na gorącym uczynku.

Dąb pod Katowicami. W składzie Aleksandra Beldzika w Dębie przytrzymano na kradzieży pieniędzy z kasy 15-letnią Lucję Klepkówną. W czasie przesłuchania przyznała się do dalszych trzech kradzieży na szkodę tego samego kupca.

Wypadek samochodowy.

Rozdzień - Szopienice w Katowickim. Na ul. Hutniczej w Rozdzienu w pobliżu przystanku tramwajowego, kierowca samochodu osobowego najechał na przechodzącą przez ulicę Marię Grasman z Małej Dąbrówki, która wskutek upadku doznała złamania lewego przedramienia. Najechana odstawiono do miejscowego szpitala. Kto ponosi winę w wypadku, nie ustalono.

Wyplata wsparć dla inwalidów i wdów.

Siemianowice w Katowickim. Dnia 3 lutego br. odbędzie się wypłata wsparć z kasy pensyjnej huty „Laura” dla inwalidów i wdów. Wypłata nastąpi w godzinach od 8 do 11 w ubikacjach kasy chorych huty „Laura” za przedłożeniem zaświadczenia, że dana osoba znajduje się jeszcze przy życiu.

Pod kołami pociągu.

Siemianowice w Katowickim. Szofer Teofil Kołodziej, jadąc pociągiem do Bytomia, usiłował zeskoczyć z pociągu przed dworcem bytomskim. Nieszczęśliwy dostał się pod koła pociągu, które mu odcięły obie nogi. W stanie beznadziejnym umieszczono go w lecznicy w Bytomiu.

Zwyrodniały bandyta.

Siemianowice w Katowickim. Policia tutejsza jest na tropie zwyrodniałego bandyty, który w godzinach wieczornych napada na drogach polnych koło Michałkowic, Bytkowa i Bańkowa na samotne kobiety. W ostatnich dniach

napadł na mężatkę Sch., idącą w towarzystwie swego 6-letniego synka. Na krzyk chłopca bandyta zbiegł. Osobnik ten liczy około 25 do 28 lat. Jest wzrostu średniego, ubrany w czarny garnitur.

Wypłata zasiłku dla bezrobotnych.

Mysłowice. Zasiłek dla bezrobotnych na czas od 26 bm. do 1 lutego będzie wypłacany w sobotę, 31 stycznia.

Kartki na węgiel.

Mysłowice w Katowickiem. Dnia 4 lutego br. będą wydawane w magistracie w Mysłowicach kartki na bezpłatny węgiel i to w następującym porządku: od godziny 8—9 ubogim i bezrobotnym, których nazwiska rozpoczynają się literami A do H, od 9 do 10 litery I—L, od 10 do 11 litery M—R a od 11 do 12 litery S—Z. Węgiel będzie wydawany na kopalni myślowickiej.

Nie miał szczęścia.

Mysłowice w Katowickiem. Do składu konfekcji męskiej Józefa Gesanga w Mysłowicach włamał się niejaki Jan Koziołek. „Pracował” bez przeszkody, lecz gdy zamierzał opuścić skład ze swym łupem, został przytrzymany przez posterunkowego i oddany do komisariatu.

Z Król. Huty

Wyłożenie preliminarza budżetowego.

Król. Huta. Projekt budżetu miasta Król. Huty na rok 1931—32 został wyłożony do publicznego wglądu. Przeglądać go można w ratuszu, pokój 41 w czasie od 26 stycznia do 4 lutego br. w godzinach urzędowych.

Odwołanie zabawy karnawałowej.

Król. Huta. Z powodu śmierci ś. p. inspektora szkolnego Roberta Boczka i żałoby po nim, odwołuje się zabawę karnawałową nauczycielstwa, wyznaczoną na dzień 1 lutego 1931 r.

Dwie kradzieże.

Król. Huta. Blacharzowi Romanowi R. z ul. Szpitalnej skradli jacyć osobnicy maszynę do czyszczenia blachy wartości 300 zł. — Niejaki Fryderyk S. z ul. Hajduckiej usiłował skraść z wozu beczkę margaryny. Na szczęście woźnica zdolał przeszkodzić kradzieży a sprawcę oddał w ręce policji.

Nareszcie pod kluczem.

Król. Huta. Policja król.-hucka przytrzymała w tych dniach niejakiego Franciszka Barkiszę, urzędnika prywatnego, który od dłuższego czasu wyludził w podstępny sposób większe sumy pieniędzy od Klupscha z Król. Huty.

Kradzież mięsa.

Król. Huta. Firmie Rudzki i Ska w Król. Hucie skradli nieznani sprawcy z rzeźni miejskiej 30 kilo mięsa, gotowego do wysyłki. Policja wdrożyła śledztwo.

Ofiara gołoledzi.

Król. Huta. Przed domem pewnego urzędnika magistratu przy ul. Dąbrowskiego pośliznął się urzędnik policji Andrzej Klyta tak nieszczęśliwie, iż padając, złamał nogę w kostce. Rannego przewieziono do lecznicy miejskiej.

Pokąsany przez psa.

Król. Huta. Pies kupca Henryka Felsa pokąsał na ulicy Wolności niejakiego Edgara Szymałę. Chłopiec odniósł znaczne rany. Prócz tego pies potargał mu płaszcz wartości przeszło 200 zł. Policja pociągnęła Felsa do kary.

Dotkliwa szkoda.

Król. Huta. W tych dniach zgubił bezrobotny Jerzy Zachłód, zamieszkały przy ul. Mickiewicza 78, całe swoje wsparcie w wysokości 30 zł. Zachłód jest ojcem kilkorga dzieci i znajduje się w ciężkiej położeniu materialnem. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot pieniędzy poszkodowanemu.

Z Świętochłowickiego

Z posiedzenia rady gminnej.

Chropaczów w Świętochłowickiem. Na ostatnim posiedzeniu rady gminnej uchwalono budżet na rok 1931—32. Budżet zwyczajny przewidyuje 470 tys. zł. w dochodach i rozchodach a nadzwyczajny 256 863 zł. W porównaniu do roku zeszłego budżet zwyczajny jest o 15 procent a nadzwyczajny o 70 procent mniej.

Propaganda komunistyczna wśród wychodźstwa polskiego.

Paryż, 29 stycznia.

Prasa polska w Niemczech i we Francji zaniepokojona jest rozwojem propagandy bolszewickiej wśród robotników polskich na wychodźstwie. „Polak we Francji” (z 25 bm.) zwraca uwagę na wywrotową działalność sekcji polskiej przy „komunistycznej partii Niemiec”. Komunistyczny poseł do Reichstagu, Jadasz z Zabrze na Śląsku Opolskim, wydaje pismo „Głos Polski”, obalamująca skrajną demagogią robotników polskich. To samo dzieje się i we

Francji, gdzie akcja bolszewicka rozwija się również wśród polskich robotników rolnych.

Wśród środków, mających na celu ochronę robotników polskich przed trucizną bolszewicką, zwraca się słusznie uwagę na konieczność wzmocnienia akcji kulturalno-oświatowej oraz rozszerzenia i ułatwienia opieki duszpasterskiej wśród wychodźstwa, która ze względu na szczupłe środki, jakimi rozporządza, nie jest w możności sprostać wszystkim potrzebom.

W dyskusji nad budżetem omawiano wszystkie aktualne sprawy gminne. Załatwiono również sprawę amortyzacji reszty dawnej pożyczki gminnej od Spółki Brackiej w Tarnowskich Górach w wysokości 69 tys. zł. Postanowiono sprzedać drogą licytacji starą łaźnię gminną przy rogu ulicy Bytomskiej a nabyć posiadłość Spółki Akcyjnej przy rogu ul. Bytomskiej i Polnej na pomieszczenie ochronki. Na posiedzeniu tajnym załatwiono kilka spraw personalnych.

Odwołanie targu.

Szarlej w Świętochłowickiem. Wyznaczony na dzień 4 lutego 1931 r. w Szarleju targ na konie i bydło nie odbędzie się.

Przestroga przed oszustami.

Dąbrówka Wielka w Świętochłowickiem. W tutejszej okolicy wałęsa się trzech mężczyzn, którzy łowią ludzi łatwowiernych, by ich oszukać i okraść. Pewnego dnia zjawili się u górnika Z. z przedewsia, któremu zaczęli wmawiać, jakoby pewien sąsiad był mu wrogo usposobiony i stoi mu na zdradzie. Oszuści, skorzy do usług, zaproponowali sąsiada przez czary unieszkodliwić, oczywiście za pewnem wynagrodzeniem. Z. i jego żonę skłoniono do odłożenia zegarka i drogich kolczyków, jako sprzeciwiających się ceremonii. Następnie kazano łatwowiernym małżonkom ukleknąć przed krucyfiksem i zapalonemi świecami. Jeden z oszustów, różnemi gwałtami i mamrotaniem, niby czarował i oszołomił małżonków do tego stopnia, że nikt się nie ruszył z miejsca. Z tego skorzystali oszuści, którzy w międzyczasie skradli kosztowności, około 200 złotych gotówki, najlepsze ubrania i suknie oraz różne inne rzeczy. Gdy małżonkowie uprzytomnieli, mężczyźni byli już za dziesiątą granicą. Pościg za nimi był bezskuteczny. Jak słyhać, mężczyźni także w innych miejscowościach próbowali szczęścia i oszukali różnych ludzi na większe kwoty. Są to ludzie około 40 lat, o silnej budowie ciała. Ponieważ zachodzi możliwość, że oszuści będą próbowali także gdzieś indziej szczęścia, ostrzega się przed nimi. O pojawieniu się ich należy bezzwłocznie powiadomić najbliższy posterunek policji. W każdym razie należy się dziwić, że jeszcze w dzisiejszych czasach mogą znaleźć się ludzie, którzy wierzą różnym czarom i dają się oszukać. Gdyby nie żałowali pieniędzy na zaabonowanie „Katolika”, uchroniliby się od strat i szkody. „Katolik” ciągle ostrzega przed różnego rodzaju oszustami.

Z Pszczyńskiego

Targ na bydło i konie.

Pszczyzna. Następny targ na bydło i konie w Pszczyźnie odbędzie się w środę, dnia 4 lutego br.

O chleb dla 300 robotników.

Łaziska Górne w Pszczyńskiem. Zarząd kopalni „Brada” ma wydać z pracy 300 robotników. Rada załogowa czyni zabiegi, żeby nie dopuścić do redukcji. W tym celu zwołano załogę na salę p. Muchy. Omawiano sprawę zmniejszenia załogi. Dyskusja była nader ożywiona, z każdego słowa przebiegało rozgoryczenie na kapitalistów. W końcu zebrania odczytano rezolucję, która jednogłośnie uchwalono.

Z Rybnickiego

Rewizja w składach jubilerskich.

Rybnik. W ostatnich dniach przeprowadzili urzędnicy celni ponowną rewizję w składach jubilerskich.

Widocznie miasto Rybnik szczególnie podejrzane jest o posiadanie wyrobów złotniczych i drogich kamieni, które dostały się do kraju drogą nielegalną.

Na wieczny spoczynek.

Połomia w Rybnickiem. W jednym z ostatnich numerów „Katolika” pisaliśmy o nieszczęśliwym wypadku na dworcu kolejowym w Wodzisławiu, którego ofiarą padł kolejarz Ryszard Dudzik z Połomia. W dniu 24 stycznia odbył się pogrzeb nieboszczyka z bardzo licznym udziałem ludności z bliska i z dalsza, między innymi kolejarze i miejscowe towarzystwa i stowarzyszenia z sztandarami. Świadczy to o wielkim szacunku dla Zmarłego wśród szerok. kół naszego społeczeństwa. Nad grobem przemówił miejscowy ks. proboszcz. Zmarły był wiernym czytelnikiem „Katolika”. Niech odpoczywa w spokoju!

Orzupowiczanie domagają się światła elektrycznego.

Orzupowice w Rybnickiem. Mieszkańcy Orzupowic wystosowali deklarację do odnośnych władz, domagając się światła elektrycznego. Zobowiązali się ponieść kosztą elektryfikacji gminy. Deklarację podpisało przeszło 100 mieszkańców.

Przedstawienie teatralne.

Czyżowice w Rybnickiem. Miejscowa grupa Powstańców Śląskich urządziła w niedzielę, 1 lutego na sali P. Swobody przedstawienie teatralne. Odegrany zostanie dramat w 4 aktach p. t. „Machocha”. Początek przedstawienia o godz. 6 wieczorem. Po przedstawieniu zabawa taneczna. Zarząd grupy uprasza rodaczki i rodaków o jak najliczniejszy udział.

Zagadkowa śmierć.

Turza w Rybnickiem. Zagadkową śmiercią zmarł górnik Jurczyk z Turza. W dniu 24 stycznia po powrocie z pracy czuł się zdrowy i jak zwykle zjadł obiad. Wkrótce potem zachorował tak poważnie, że musiano przywołać lekarza, który zarządził przewiezienie chorego do lecznicy w Rydułtowach. Tamże jednak zmarł wkrótce. Przyczyna śmierci nie została dotychczas stwierdzona.

Z życia Towarzystwa Polek.

Lubomia w Rybnickiem. W niedzielę, dnia 25 stycznia br. urządziło tut. Towarzystwo Polek wieczornicę, którą zaszczycili swą obecnością Przew. ksiądz proboszcz Jędrzejczyk, kierownik policji p. Wistuba, oraz delegatka zarządu głównego p. Klimkowa. Po zagajeniu wieczornicy przez przewodniczącą p. Zankową, przemówiła w pięknych słowach do zebranych p. Klimkowa. Ks. prob. Jędrzejczyk dziękował p. Klimkowej za przemówienie. Następnie odśpiewano szereg kolend i kilka pięknych pieśni, zaś kierownik policji p. Wistuba urozmaicił wieczornicę pięknymi staropolskimi piosneczkami. Przebieg wieczornicy był wspaniały i nader imponujący.

Z Tarnogórskiego

Śp. Franciszka Kozłowska.

Tarnowskie Góry. W piątek 23 bm. rano nagle i niespodziewanie powołał Pan Bóg do siebie śp. Franciszkę Kozłowską, żonę ogólnie poważanego obywatela tutejszego miasta, mistrza rzeźnickiego p. Jana Kozłowskiego, który przed 8 laty z Zabrze przeniósł się do Tarnowskich Gór. Zmarła liczyła dopiero lat 49. Życie nieboszczyki było pełne niestrudzonej pracy i poświęcenia

nie tylko dla dobra swej rodziny, lecz była także wzorem chrześcijańskiej miłości bliźniego, gdyż dla ubogich, sierot i potrzebujących pomocy zawsze miała hojną rękę, była dla nich prawdziwą matką. Zmarła, będąc wzorową katoliczką, umiała kochać szeroko — Boga, rodzinę najbliższą, umiłowanego męża, dwóch synów i córkę, pracę swoją i ludzi. Nic więc dziwnego, że żal głęboki wśród szerokich kół obywatelstwa naszego miasta wskutek przedwczesnej Zmarłej, jest wielki, o czym świadczył olbrzymi udział w pogrzebie, który się odbył w poniedziałek, dnia 26 bm.

O godz. 10 przybył do domu żałoby Przew. ks. prałat Lewek w asyście ks. wikarego Brzozy i O. Kamiljana Kozłowskiego. Po odmówieniu przepisanych modlitw i po odśpiewaniu pieśni żałobnej przez koło śpiewaków Spółki Brackiej, ruszył żałobny wielki pochód z orkiestrą i 4 chorągwiami do kościoła parafialnego. Mszą św. żałobną odprawił ks. kap. Brzoza. Podczas nabożeństwa na chórze rozlegały się po łacinie pieńia bardzo udatnie wykonanej pieśni żałobnej. Następnie wśród przejmujących dźwięków marsza żałobnego ruszył olbrzymi kondukt na nowy cmentarz. W orszaku zauważyliśmy naczelnika sądu i 4 sędziów i wiele innych wybitnych osobistości, oraz niezliczone rzesze ludności. Na cmentarzu po spuszczeniu zwłok do grobu i po odprawieniu modłów, przemówił nad otwartą mogiłą Przew. ks. prałat Lewek, i w rzewnych słowach uczcił pamięć Zmarłej, która, należąc do rozmaitych stowarzyszeń katolickich, była także wielką czcicielką Matki Boskiej, starała się wychować swe dzieci na gorliwych i wzorowych katolików. Dwóch synów Jej zajmuje w społeczeństwie wybitne stanowiska. W końcu czcigodny kaznodzieja podziękował w serdecznych słowach licznym uczestnikom za oddanie ostatniej usługi Zmarłej. Po przemowie odśpiewano pieśni żałobne i złożono nad grobem niezliczone bogate wieńce od przyjaciół, znajomych i stowarzyszeń. Zmarłej niech Pan Bóg za Jej pracę, poświęcenie i dobrodziejstwa, jakie za życia uczyniła, wynagrodzić raczy niebieską koroną. Cześć Jej pamięci. Wieczny odpoczynek racz Jej dać Panie!

Uczestnik.

Z Lublinieckiego

Kradzież roweru.

Lubliniec. Z bramy wjazdowej do mostwa Brelńskiego w Lublińcu skradziono rower męski marki „Brandenburg” nr. 673908, własność Franciszka Dyli z Pawonkowa. Sprawcy kradzieży nie przytrzymano.

Wyrodna matka.

Boronów w Lublinieckiem. W ustępach na cmentarzu w Boronowie znaleziono 6-miesięczny płód płci męskiej, owinięty w dwie chustki i papier. Zwłoki umieszczono w kostnicy a za nieludzką matką wdrożono śledztwo.

Z Cieszyńskiego

Demonstracje komunistyczne.

Bielsko. Przed kilku dniami odbyła się w Bielsku manifestacja bezrobotnych. W pochodzie udali się bezrobotni przed gmach starostwa, gdzie delegację przyjął starosta Duda. Kiedy pochód wracał z pod gmachu starostwa, agitatorzy komunistyczni rozdawali wśród bezrobotnych różne ulotki o treści podburzającej. Bezrobotnych należy ostrzec przed zbrodniczą robotą komunistów, którzy w niczem doli bezrobotnych nie poprawiają.

Z pobytu p. wojewody Grażyńskiego.

Istebna. Przed wyjazdem swym do Genewy na obrady Rady Ligi Narodów, bawił tutaj wojewoda śląski dr. Grażyński, który zwiedził zameczek w Wiśle i skocznie. Przy tej sposobności przeznaczył 500 zł. dla tutejszych bezrobotnych.

Budowa uzdrowiska.

Istebna w Cieszyńskiem. Sprawa budowy drugiego sanatorium w Istebnej z funduszy Zakładu ubezpieczeń w Król. Hucie nie jest jeszcze rozstrzygnięta. O ileby górale żądali zbyt wygórowanej ceny za teren, to sanatorium zostanie wzbudowane na terenie państwowym.

TEATR I SZTUKA.

„Orłów“

operetka w trzech aktach Brunona Granichstaedtena.
Premjera.

W środę wystawił teatr polski po raz pierwszy w Katowicach melodyjną operetkę Granichstaedtena „Orłów“. Jest to utwór, osnuty na legendzie o olbrzymim brylancie, pochodzącym z korony carskiej. Brylant ten znajdował się w posiadaniu księcia Aleksandra, który po wybuchu rewolucji bolszewickiej uciekł do Ameryki i tam został mechanikiem w fabryce samochodów pod nazwiskiem Doroszyński. Pokochał on tancerkę Nadję, także Rosjankę i jej ofiarował ów brylant.

„Orłowa“ wystawiono bardzo starannie. Dekoracje były bardzo piękne, orkiestra spisała się dobrze, a wykonanie stało na wysokim poziomie.

Główną rolę kobiecą, Nadję, zagrała p. Marja Korabianka, zyskując ogólne uznanie zarówno dla świetnej gry, jak miłego wyglądu i ładnego śpiewu. Toalety miała śliczne i tańczyła bardzo zgrabnie. Na wyróżnienie zasługują też panowie: Domosławski, doskonały reżyser i komik, Jastrzębski i Jabłoński oraz nowo zaangażowana wodewilistka pani Szafraniecówna.

Operetka podobała się i zapewne będzie się cieszyć powodzeniem.

Teatr Polski w Katowicach.

W sobotę, dnia 31 bm. po raz 14-ty przy wyprężonej widowni „Szwajk“ z p. J. Boneckim doskonałym jego odtwórcą.

W niedzielę, dnia 1 lutego o godz. 15.30 po raz 15-ty „Szwajk“; wieczorem „Papa kawaler“ z p. Grollickim w roli tytułowej.

Tego dnia wyjazd opery z „Halką“ do Wielkich Strzalec.

W poniedziałek, dnia 2 lutego o godz. 15.30 „Opowieść Hoffmanna“; zaś wieczorem wesoła operetka „Orłów“ o godz. 19.30.

REPERTUAR:

Piątek, dnia 30 bm. „Orłów“ o godz. 19.30.
Sobota, dnia 31 bm. „Szwajk“ o godz. 19.30.
Niedziela, 1 lutego „Szwajk“ popołudniu o godz. 15.30.

Niedziela, dnia 1 lutego „Papa Kawaler“ o godz. 19.30.

Poniedziałek, 2 lutego „Opowieści Hoffmanna“ o godz. 15.30.

Poniedziałek, dnia 2 lutego „Orłów“ o godz. 19.30.

Wtorek, dnia 3 lutego Teatr nieczynny.

Sroda, dnia 4 lutego „Papa Kawaler“ o godz. 19.30.

Teatr Polski na prowincji

Piątek, dnia 30 bm. „Grzegorz Dyndała“ w Rybniku o godz. 19.30.
Niedziela, 1 lutego „Halka“ Wielkie Strzalece o godz. 17.00.

Wtorek, dnia 3 lutego „Uprawdzenie z Se-raju“ Bytom o godz. 19.30.

Sroda, dnia 4 lutego „Orłów“ Król. Huta o godz. 19.30.

Sprawy towarzystw.

Katowice. W niedzielę, dnia 1 lutego br. urządza katolickie koło abstynentów w Katowicach przy katedrze wycieczkę do Janowa. Zbiórka na dworcu w Katowicach w IV. klasie o godz. 13.30. Uprasza się o liczne i punktualne stawienie się wszystkich członków. Zarząd.

Ruda. Katolickie koło abstynentów w Rudzie urządza w niedzielę, dnia 1 lutego br. o godz. 4.30 na sali Domu Związkowego (przy nowym kościele) gwiazdkę, na którą zaprasza się wszystkich członków z rodzinami. Po gwiazdce odbędzie się walne zebranie. Zarząd.

Strzybnica. Związek Powstańców Śląskich grupa Strzybnica urządza w niedzielę, dnia 1-go lutego br. w sali gimnastycznej w Strzybnicy bal karnawałowy, na który uprzejmie zaprasza branie organizację i Szan. obywateli. Orkiestra 3 pułku ułanów. Początek o godz. 19. Zarząd.

Rybnik. Dnia 2 lutego br. o godz. 9 i o godz. 11 przed południem odbędą się zebrania budowlarzy i podmajszych ZZP. w lok. p. Pandra w Rybniku przy ul. Hallera. O liczny udział członków prosi Zarząd.

Walne zebrania górników i maszynistów Z. Z. P.

Niedziela, dnia 1 lutego 1931 r.

Powiat Katowicki.

Janów Wieleś: o godz. 14 u p. Kotyrbę.

Nikiszowiec: zebranie górników o godz. 14, zebranie maszynistów i rzemieślników o godz. 16 w lokalu związkowym.

Ograniczenie ruchu osobowego.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państw. w Katowicach donosi: Z powodu słabej frekwencji przeprowadza się z dniem 1 lutego 1931 r. na liniach tut. okręgu Dyrekcyjnego redukcję pociągów pasażerskich i to:

Na linii **Hindenburg — Oświęcim** wstrzymuje się bieg pociągów Nr. 1125 A, Ruda Śl. odj. 13.52, Oświęcim przyj. 15.16, niedzielnego pociągu Nr. 1136 A, Oświęcim odj. 20.23, Ruda Śl. przyj. 21.50. Pociąg Nr. 1120 Mysłowice odj. 8.44, Hindenburg przyj. 9.55 oraz pociąg Nr. 1215 Hindenburg odj. 10.50 Mysłowice przyj. 11.58 kursować będą tylko w dni robocze.

Na linii **Katowice — Ligota — Podlesie — Tychy** wstrzymuje się bieg pociągów Nr. 1837 Kat. Ligota odj. 17.44 Tychy przyj. 18.00 oraz poc. Nr. 1838 Tychy odj. 17.12 Katowice-Ligota przyj. 17.27.

Na linii **Kochłowice-Chebzle-Orzegów** wstrzymuje się bieg pociągów Nr. 724 Kochłowice odj. 21.05 Chebzle przyj. 21.22, Nr. 726 Kochłowice odj. 8.10, Chebzle przyj. 8.27, Nr. 728 Kochłowice odj. 16.55, Chebzle przyj. 17.12, Nr. 725 Chebzle odj. 6.20, Kochłowice przyj. 14.57, Nr. 729 Chebzle odj. 18.58, Kochłowice przyj. 19.13, Nr. 736 A Chebzle odj. 9.57 Orzegów przyj. 10.02 Nr. 738 A, Chebzle odj. 14.20, Orzegów przyj. 14.25 Nr. 744 A, Chebzle odj. 23.50, Orzegów przyj. 23.55 Nr. 737 A, Orzegów odj. 10.07, Chebzle przyj. 10.14 Nr. 741 A, Orzegów odj. 14.30, Chebzle przyj. 14.37 Nr. 747 A Orzegów odj. 00.01, Chebzle przyj. 00.08.

Na linii **Lubliniec — Herby Śl.** wstrzymuje się bieg pociągów Nr. 10.46 Lubliniec odj. 22.55 Herby Śl. przyj. 23.30 Nr. 10.45 Herby Śl. odj. 23.59, Herby Śl. przyj. 0.30. Na linii **Lubliniec-Siemianowice-Katowice** wstrzymuje się bieg pociągów Nr. 3613/14 Katowice odj. 14.42, Kalety przyj. 16.44, Nr. 3611/12 Lubliniec odj. 2.05 Katowice przyj. 4.18.

Na linii **Katowice — Król. Huta — Beuthen O. S.** kursować będą pociągi Nr. 524 A Hajduki odj. 4.35, Chorzów przyj. 4.49 Nr. 537 A Chorzów

odj. 4.57, Hajduki 5.09, poc. Nr. 539 Beuthen O. S. odj. 12.07 Hajduki przyj. 12.35, poc. 542 Hajduki odj. 13.00 Beuthen O. S. przyj. 13.24 tylko w dni robocze.

Na linii **Katowice — Sumina.** kursować będą tylko w dni robocze poc. Nr. 825 Katowice odj. 6.15 Rybnik przyj. 7.40, poc. Nr. 834 Rybnik odj. 11.50 Katowice przyj. 13.20, poc. Nr. 842 Sumina odj. 18.30 Rybnik przyj. 19.02, oraz poc. Nr. 835 Rybnik odj. 16.30, Sumina przyj. 17.07.

Na linii **Gieraltowice — Orzesze — Żory.** Wstrzymuje się bieg pociągów Nr. 941 Gieraltowice odj. 3.23 Orzesze przyj. 3.50 poc. 942 Orzesze odj. 2.52 Gieraltowice przyj. 3.13, poc. Nr. 921 Gieraltowice odj. 0.30 Orzesze przyj. 1.00 Nr. 938, Orzesze odj. 22.05, Gieraltowice przyj. 22.26 poc. Nr. 928, Żory odj. 10.40, Gieraltowice przyj. 11.38 Nr. 946 Orzesze odj. 16.43, Gieraltowice przyj. 17.06 Nr. 933 Gieraltowice odj. 17.30 Żory przyj. 18.40 kursować będą tylko w dni robocze.

Na linii **Katowice — Ligota — Gieraltowice — Rybnik** kursować będą tylko w dni robocze następujące pociągi a to Nr. 1926/2038 Rybnik odj. 10.12, Gieraltowice przyj. 10.51, odj. 10.53 Katowice Ligota przyj. 11.34, poc. Nr. 2845/1937 Katowice Ligota odj. 19.05, Gieraltowice przyj. 19.54 odj. 19.56, Rybnik przyj. 20.38, poc. Nr. 2840 Gieraltowice odj. 13.04 Makoszowy przyj. 13.17, poc. Nr. 2837 A Makoszowy odj. 13.25, Gieraltowice przyj. 13.37.

Na linii **Tychy — Jaskowice Śl.** wstrzymuje się bieg pociągów Nr. 1439 Tychy odj. 19.35, Jaskowice Śl. przyj. 20.08 poc. Nr. 1042 Jaskowice Śl. odj. 23.33, Tychy przyj. 0.03 poc. Nr. 1456 Jaskowice Śl. odj. 16.52, Łaziska przyj. 17.21 poc. Nr. 1457 Łaziska odj. 18.42, Jaskowice Śl. przyj. 19.10.

Na linii **Olza-Annaberg** wstrzymuje się bieg pociągów Nr. 2153 Olza odj. 23.20 Annaberg przyj. 23.32 poc. Nr. 2132 Annaberg odj. 3.38 Olza przyj. 3.50 natomiast kursować będzie tylko w dni oboczne poc. Nr. 2133 Olza odj. 15.18 Annaberg 15.30.

Ligota Katowicka: o godz. 16 u p. Poloka.
Bytków: o godz. 15 u p. Widucha.
Makoszowy: o godz. 13 u p. Grzywoczowej.
Katowice: filja II. górników o godz. 10,30 u p. Rzychonia.

Królewska Huta.

Król. Huta: Walne zebranie kartelu gminnego o godz. 10 u p. Molka, ul. Katowicka. O godzinie 9 w tym samym lokalu posiedzenie zarządu i komisji rewizyjnej.

Powiat Świętochłowice.

Dąbrówka Wielka: o godz. 16 w gospodzie gminnej.

Powiat Pszczyna.

Podlesie: o godz. 16.30 — lokal na afiszach.
Wilkowyle: o godz. 15 u p. Wrażdliwy.
Szeroka: o godz. 11 — lokal na afiszach.

Powiat Rybnicki.

Gieraltowice: o godz. 17 — lokal na afiszach.
Knurów: o godz. 14 w Domu Związkowym.
Przysowice: o godz. 16.30 u p. Widucha.
Syrnia: o godz. 10 u p. Kalisza.
Zawada: o godz. 14 u p. Kubicy.
Lubomia: o godz. 11 u p. Trąta.
Kornowac: o godz. 14 — lokal na afiszach.

Poniedziałek, dnia 2 lutego 1931 r.

Powiat Katowicki.

Dąbrówka Mała: o godz. 16 u p. Achtejlaka.
Brzezinka: o godz. 16 u p. Badury w Podlaryszu.

Królewska Huta.

Król. Huta: filja IV. o godz. 9.30 u p. Kul-poka, ul. Bytomska 38.

Powiat Świętochłowice.

Godula: o godz. 16 u p. Budzisa.

Powiat Pszczyna.

Kobiór: o godz. 16 u p. Jelenia.
Łaziska Średnie: o godz. 16 w szkole.
Urbanowice: o godz. 14 u p. Brajera.
Wygorzelec: o godz. 16.30 u p. Bergera.
Szkłarnia: o godz. 14 u p. Mikuli.

Powiat Rybnicki.

Kol. Olza: o godz. 15.00 — lokal na afiszach.
Markłowice: o godz. 11.00 u p. Białeckiego.
Niewiadom Dolny: o godz. 14.00 u p. Czucha.
Radoszowy-Rydułtowy: o godz. 14.30 — lokal na afiszach.
Rogowcy: o godz. 10.30 — lokal na afiszach.
Świerklany Dolne: o godz. 14.30 u p. Rducha.

Kalendarzyk zebrań Ogóln. Związku Podol. Rez. R. P.

Niedziela, dnia 1. lutego 1931 roku.

Lipiny Śląskie. Miesięczne zebranie koła o godz. 10.30 w lokalu p. Romańskiego, przy ul. Bytomskiej 19.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie w dniu 29 stycznia 1931 r.

100 dolarów amerykańskich 8.89 zł. Funt sterlingów angielskich 43.22 zł. 100 franków francuskich 34.88 zł. 100 koron czeskich 26.34 zł. 100 li włoskich 46.60 zł. 100 franków szwajcarskich 172.17 zł. 100 guldenów holenderskich 357.85 zł.

Giełda zbożowa w Poznaniu w dniu 29 stycznia 1931 r.

Żyto 17.40—18.00. Pszenica 21.00—21.75. — Jęczmień przemysłowy 19.50—21.00. Jęczmień browarowy 25.00—27.00. Owies 19.00—20.25. — Mąka żytnia 65% wł. worka 28.00 Mąka pszenna 65% wł. worka 37.50 do 40.50. Otręby żytnie 12.25—13.25. Otręby pszenne 12.50—13.50. Otręby pszenne (grube) 14.50—15.50. Rzepak 41.00 do 43.00. Górczyca 45.00—50.00. Wyka lato 28.00 do 31.00. Pełzuszka 30.00—33.00. Groch Viktoria 26.00—31.00. Łubin niebieski 19.00—21.00. Łubin złoty 27.00—30.00. Seradela 55.00—62.00. Koniczyna czerwona 200.00—300.00, koniczyna biała 330.00—370.00, koniczyna szwedzka 180.00 do 210.00, koniczyna żółta odtłuszczona 110.00 do 125.00, koniczyna żółta w łuskach 58.00—68.00. Tymoteusz 80.00—100.00, Rajgras angielski 95.00 do 110.00, Tatarska 24.00—27.00. Słoma prasowana 2.30—2.80. Siano luzne 7.10—7.50, siano prasowane 7.80—8.50. Ogólne usposobienie słabe.

Ceny targowe w Katowicach w dniu 29 stycznia 1931 r.

Masło wiejskie za 1 funt zł. 2.20—2.60, masło mleczarniane za 1 funt 2.70—2.80, jaja sztuka 0.15—0.25.

Mięso: Wieprzowina za 1 funt 1.00—1.20, wieprzowina bez dokładki (kotlety) 1.30—1.40, wołowina 0.90—1.40, cielęcina 1.00—1.30, cielęcina bez kości 1.40—1.50, okrasa świeża 1.00—1.10, okrasa wędzona 1.20—1.40, łój 0.80—1.00.

Jarzyny: Kapusta biała za 1 funt 0.15—0.25, kapusta modra funt 0.20—0.30, marchew funt 0.15 do 0.20, brukselka funt 0.60—0.80, cebula funt 0.20—0.30, kalafiori sztuka 1.50—2.50, szpinak funt 0.60—1.00, seler 0.40—0.50, pietruszka funt 0.40 do 0.50, kartofle za centnar (50 kg.) 5.00.

Owoce: Winogrona funt 2.20—2.40, jabłka doborowe za funt 1.10—1.40, jabłka do gotowania funt 0.60—0.85, cytryny sztuka 0.08—0.10.

Drób: Gołębie 1.30—1.50, gołębieta 1.30 do 1.50, kury 3.50—7.00, gęsi tużone za funt 1.80 do 2.00, kaczki 5.50—7.50, gęsi 9.00—15.00, indyki i indyczki 8.00—17.00. Dówóz i obrót średni, ceny za drób wyższe.

Ceny za produkty rolne z dnia 29 stycznia 1931 r.

podane przez „Raiffeisen“, hurtownie towarów w Katowicach, ul. Oliwicka 3.

Za 100 klg.: żyto krajowe 22.00—23.00 zł., żyto na wywóz 26.00—27.00 zł., pszenica krajowa 28.00—29.00 zł., pszenica na wywóz 41.00 do 42.00 zł., jęczmień na wywóz (zależnie od jakości) 29.00—34.00 zł., owies krajowy 25.00 do 27.00 zł., owies na wywóz 27.00—28.00 zł.

Passze treściwe za 100 klg. loco stacja odbiorcza (przy ilościach pełnowagonow.): makuch słonecznikowy 48 proc. 27.00—28.00 zł., makuch słonecznikowy 46 proc. 26.00—27.00 zł., makuch lniany 33.00—34.00 zł., makuch rzepakowy 25.00 do 26.00 zł., otręby żytnie 15.00—16.00 zł., otręby pszenne zwykłe 16.00—17.00 zł., otręby pszenne średnio-grube 16.50—17.50 zł., słoma prasowana żytnia 6.30 zł., słoma prasowana pszena 6.30 zł., słoma prasowana owsiana 6.30 zł., siano łakowe luzem lub prasowane 13.00—14.00 zł. Usposobienie słabe.

Humor.

Hojny zapłs.

— Czyto prawda, że szewc Kopytko umierając, wszystko, co miał, zapisał zakładowi dla sierot?

— Święta prawda!

— To ładnie z jego strony. A dużo też zostawił?

— Siedmiorgo dzieci.

zł. a marek polskich 77,— zł. 24.000 marek niemieckich z marca 2184 zł. a marek polskich 165.60 zł. 20.500 marek niemieckich z października 1148,— zł. a marek polskich 45.10 zł. 24.000 marek niemieckich z listopada 1032,— zł. a marek polskich 52.80 zł. 13.000 marek niemieckich 559,— zł. a marek polskich 28.60 zł. 1566,— marek niemieckich z grudnia 62.64 zł. a marek polskich 3.44 zł. Według niemieckiej ustawy waloryzacyjnej z dnia 16 lipca 1925 roku wkłady, złożone w bankach prywatnych na terenie Rzeszy Niemieckiej, nie zostaną uwartościowane. Wobec tego wszelkie starania się o wypłatę wkładów, złożonych w Niemczech do banków prywatnych przed wojną światową oraz podczas inflacji (spadku wartości pieniądza) są bezcelowe.

Program radiowy.

Sobota, 31 stycznia 1931 r.

Katowice, fala 408,7 m.: 11,40 Przegląd prasy krajowej. 11,58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 13,10 Komunikat meteorologiczny. 14,30 Przegląd wydawnictw periodycznych. 15,00 Komunikaty gospodarcze. 15,50 Skrzynka pocztowa radiotechniczna. 16,10 Koncert z płyt gramofonowych. 16,45 Skrzynka pocztowa rozgłośni katowickiej dla dzieci. 17,15 Odczyt z Warszawy. 17,45 Audycja dla dzieci i młodzieży z Krakowa. 18,15 Koncert dla dzieci z Warszawy. 18,45 Codzienny odcinek powieściowy. 19,00 Rozmaitości. 19,15 Odczyt: „O Farenheicie, gdańszczanie, co stworzył termometr”. 19,40 Prasowy dziennik radiowy. 19,55 Komunikaty Związku Młodzieży Polskiej. 20,00 Feljton z Warszawy. 20,15 Odczyt z Warszawy. 20,30 Muzyka lekka. 22,00 Feljton z Warszawy. 22,15 Koncert Chopinowski z Warszawy. 22,50 Komunikat meteorologiczny. 23,00 Muzyka taneczna.

Warszawa, f. 1411,7 m.: 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 15,50 Skrzynka pocztowa radiotechniczna. 16,35 Muzyka z płyt gramofonowych. 16,45 „Kącik dla młodych talentów”. 17,15 Odczyt: „Jak się widzi, mając 50 oczu”. 17,45 Program dla dzieci, poczem koncert dla młodzieży. 19,10 Giełda rolnicza. 19,25 Płyty gramofonowe. 19,40 Prasowy dziennik radiowy. 19,55 Płyty gramofonowe. 20,00 Feljton p. t. „Jak zostałem dowódcą”. 20,15 Odczyt: „Fisansowe podstawy powstania listopadowego”. 20,30 Muzyka lekka. 22,00 Feljton p. t. „O piątym grzechu głównym”. 22,15 Utwory Chopina. 23,00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 312,8 m.: 12,10 do 20,00 Transmisja z Warszawy. 20,15 Przegląd polityki zagranicznej. 20,30 do 23,00 Transmisja z Warszawy. 23,45 Sprawozdanie z przebiegu międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Poznań, fala 334,8 m.: 7,00 Gimnastyka poranna. 7,15 Wiadomości z całego świata. 13,05 Koncert gramofonowy. 14,00 i 14,15 Komunikaty i giełdy rolnicze. 17,45 Sluchowisko dla dzieci z Krakowa. 18,15 Koncert dla dzieci z Warszawy. 18,45 Muzyka. 20,30 Koncert muzyki lekkiej z Warszawy. 22,15 Kwadrans tańca. 22,30 Śpiew i muzyka taneczna.

Niedziela, 1 lutego 1931 r.

Katowice, fala 408,7 m.: 10,15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. 11,58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12,15 Poranek popularny z Filharmonii Warszaw-

skiej. 13,20 Transmisja sportowa meczu bokserskiego „Polska — Brno”. 14,00 Ks. dr. Bolesław Rosiński: „Matka Boska Gromniczna”. 14,20 Muzyka. 14,30 Konkursy rolnicze młodzieży. 15,10 Muzyka. 15,40 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16,10 Skrzynka pocztowa. 16,30 Intermezzo muzyczne. 16,40 Odczyt: „Ptaki miejskie”. 16,55 Intermezzo muzyczne. 17,15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17,30 Komunikaty Towarzystwa Czytelników Ludowych. 17,40 Koncert popołudniowy. 19,00 „Bery i bojki śląskie” — Karlik z Kocynia (Prof. St. Ligoń). 19,25 Feljton p. t. „Istota karykatury”. 19,40 Rozmaitości. 20,00 Monologi. 20,30 Recital skrzypcowy. 21,15 Kwadrans literacki. 21,30 Koncert popularny. 22,00 Feljton p. t. „Wizje łańcuckie”. 22,15 Utwory skrzypcowe. 22,50 Komunikat meteorologiczny i komunikaty sportowe. 23,00 Muzyka taneczna. 23,45 Komunikaty z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Warszawa, fala 1411,7 m.: 10,15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej. 12,15 Transmisja poranku symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej. 13,20 „Organizacja pszczelarstwa”. 14,20 Muzyka w audycji rolniczej. 14,30 Konkursy rolnicze młodzieży. 15,10 Muzyka. 15,40 „Program dla dzieci młodszych oraz program dla młodzieży”. 16,10 „Skrzynka pocztowa”. 16,30 Płyty gramofonowe. 16,40 „Ptaki miejskie”. 16,55 Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne”. 17,40 Koncert orkiestry policji państwowej. 19,25 Feljton p. t. „Istota karykatury”. 19,45 Komunikat „Z przed stu lat”. 19,50 Muzyka z płyt gramofonowych. 20,00 Transmisja z Krakowa. 20,30 Recital Stefana Frenkła (skrzypce). 21,15 Kwadrans literacki. 21,30 Koncert ork. P. R. 22,00 Feljton p. t. „Rzym wczoraj i Rzym dzisiaj”. 22,15 Utwory skrzypcowe. 23,45 Komunikaty z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy. — Muzyka taneczna.

Kraków, fala 312,8 m.: 10,15 do 13,20 Transmisja z Warszawy. 14,00 Pogadanka dla rolników. 14,20 do 15,40 Transmisja z Warszawy. 16,10 Odczyt. 16,40 Odczyt z Katowic. 16,55 do 19,50 Transmisja z Warszawy. 20,00 Monologi L. Wyrwicza. 20,30 do 22,50 Transmisja z Warszawy. 23,45 Komunikaty z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Poznań, fala 334,8 m.: 9,00 Koncert poranny. 9,30 Wiadomości z całego świata. 10,15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. 12,05 i 12,25 Odczyty rolnicze. 12,45 Wykład dla gospodyń. 17,15 Koncert gramofonowy. 18,15 Audycja dla dzieci. 18,45 Koncert orkiestry wojskowej. 20,00 Monologi z Krakowa. 20,30 Koncert i kwadrans literacki z Warszawy.

22,15 Recital skrzypcowy z Warszawy. 22,50 Muzyka taneczna.

Poniedziałek, 2 lutego 1931 r.

Katowice, fala 408,7 m.: 10,15 Nabożeństwo z kościoła pod wezwaniem Marii Panny w Wielkich Piekarach. 11,58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12,15 Poranek symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej. 14,00 Odczyt z Warszawy: „Gęsi i kaczk”. 14,20 Muzyka. 14,30 Odczyt z Warszawy: „Warzywa na własne potrzeby”. 14,50 Muzyka. 15,00 „Które nawozy w obecnych warunkach stosować się oplat”. 15,20 Muzyka. 15,40 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16,10 „Wychowawcza rola harcerstwa w szkole powszechnej”. 16,30 Intermezzo muzyczne. 16,40 Pogadanka p. t. „Zwiedzajcie pobożowiska z r. 1831”. 16,55 Koncert z płyt gramofonowych. 17,15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. 17,30 Intermezzo muzyczne. 17,40 Koncert popularny. 19,00 Intermezzo muzyczne. 19,25 Feljton p. t. „Rzym wieczny i dzisiejszy”. 19,40 Rozmaitości. 20,00 Odczyt ze Lwowa. 20,30 Operetka „Wesoła wdowa” z Warszawy. 22,20 Feljton z Warszawy. 22,50 Komunikat meteorologiczny. 23,00 Muzyka taneczna. 23,45 Komunikaty z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Warszawa, fala 1411,7 m.: 10,15 Transmisja nabożeństwa z katedry poznańskiej. 12,15 Transmisja poranku symfonicznego z Filharmonii Warszawskiej. 14,00 „Gęsi i kaczk”. 14,20 Muzyka. 14,30 „Warzywa na własne potrzeby”. 14,50 Muzyka. 15,00 „Które nawozy w obecnych warunkach stosować się oplat”. 15,20 Muzyka. 15,40 Program dla dzieci. 16,10 „Wychowawcza rola harcerstwa w szkole powszechnej”. 16,30 Muzyka z płyt gramofonowych. 16,40 „Zwiedzajcie pobożowiska z r. 1831”. 16,55 Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne”. 17,40 Koncert muzyki lekkiej. 19,25 Feljton p. t. „Wizje łańcuckie”. 19,45 Komunikat „Z przed stu lat”. 19,50 Muzyka z płyt gramofonowych. 20,00 Pogadanka muzyczna. 20,30 Operetka „Wesoła wdowa” Lehara. 22,20 Feljton p. t. „Dusza starszych w oczach dziecka”. 23,00 Muzyka taneczna i komunikaty z zawodów hokejowych w Krynicy.

Kraków, fala 312,8 m.: 10,15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. 12,15 Poranek symfoniczny z Warszawy. 14,00 Pogadanka dla rolników. 15,00 Kronika rolnicza. 15,20 i 15,40 Transmisja z Warszawy. 16,10 Odczyt. 16,30 do 19,50 Transmisja z Warszawy. 20,00 Pogadanka muzyczna ze Lwowa. 20,30 do 23,00 Transmisja z Warszawy. 23,45 Komunikaty z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Poznań, fala 334,8 m.: 9,30 Wiadomości z całego świata. 10,10 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. 12,15 Poranek symfoniczny z Warszawy. 17,45 Koncert solistów. 18,45 Odczyt misyjny. 19,15 Rzeczy ciekawe. 20,30 Operetka z Warszawy. 22,35 Audycja karnawałowa na płytach gramofonowych.

Wtorek, 3 lutego 1931 r.

Katowice, fala 408,7 m.: 11,40 Przegląd prasy krajowej. 11,58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie. 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 13,10 Komunikat meteorologiczny. 15,00 Komunikaty gospodarcze. 15,35 „Chwila lotnicza” z Warszawy. 15,50 Odczyt z Warszawy. 16,10 Opowiadki ciekawe dla dzieci. 16,25 Koncert z płyt gramofonowych. 17,15 Odczyt z Wilna. 17,45 Popularny koncert symfoniczny z Warszawy. 18,45 Codzienny odcinek powieściowy. 19,00 Rozmaitości. 19,15 Olga Ręgorowiczowa: „Poeta z czasów przed burzą”. (Mieczysław Romanowski.) 19,35 Prasowy dziennik radiowy. 19,50 Opera z płyt gramofonowych. 22,15 Rewia z teatru „Morskie Oko” w Warszawie. W przerwie od godz. 23,45 do 24,00 komunikaty z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Warszawa, fala 1411,7 m.: 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. 15,50 „Nowe traktaty handlowe Polski z Hiszpanią i Portugalią”. 16,15 Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15 „O śmiechu”. 17,45 Popularny koncert symfoniczny. 19,10 Giełda rolnicza. 19,25 Muzyka z płyt gramofonowych. 19,30 Prasowy dziennik radiowy. 19,50 Opera z płyt gramofonowych — „Cyganeria” Pucciniego.

Kraków, fala 312,8 m.: 12,10 do 16,15 Transmisja z Warszawy. 17,15 Odczyt z Wilna. 17,45 Koncert z Warszawy. 19,10 Odczyt. 19,25 do 22,15 Transmisja z Warszawy. 23,45 Komunikaty z międzynarodowych zawodów hokejowych w Krynicy.

Poznań, fala 334,8 m.: 7,00 Gimnastyka poranna. 7,15 Wiadomości z całego świata. 13,05 Koncert gramofonowy. 14,00 i 14,15 Komunikaty i giełdy rolnicze. 17,45 Koncert z Warszawy. 19,50 „Cyganeria”, opera na płytach gramofonowych. 22,30 Muzyka taneczna.

Otwarcie watykańskiej stacji radiowej.

Donoszą z Rzymu, iż otwarcie stacji radiowej w mieście watykańskim odbędzie się 12 lutego 1931 r.

Nakładem firmy „Katholik” spółka wydawnicza z ogr. odp w Bytomiu Śląsk Opolski — Drukarnia Śląska Sp z ogr. odp Katowice ul. Batorego nr 2 Telefon 878 — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król Hucie.

BANK LUDOWY

Spółdz. z odp. ogr.
w Nowej Wsi (k. Król. Huty)

Płaci za wkłady oszczędnościowe
5½ do 10%

Zastępstwo Banku Polskiego

Kolektura Państwowej Loterii
Klasowej 3036

Oszczędzajcie!

na czarną godzinę i dla za-
pewnienia sobie starości.

Najpewniej i najkorzystniej uloku-
jesz swe oszczędności w

Banku Ludowym

Spółka z nieogr. odp.

w Wielkich Hajdukach, Ratuszowa 2.

Wypożyczamy darmo skarbonki.
Wydzierżawiamy safes (schowki)
3005

Łaskawym względem Szan. Publiczności po-
leca się:

Aleksy Waldberg

Rybnik

róg placu Wolności naprzeciw starego kina.
Fachowiec od roku 1900. Specjalista w zegar-
nictwie zegarów wieżowych i skomplikowa-
nych zegarków kieszonkowych. Regulowanie
podług chronometra

Mam także na składzie zegarki znanych świa-
towych marek pierścionki ślubne artykuły biu-
teryjne podarki na różne okoliczności. Nowo-
wprowadzony dział wyrobów optycznych. Oku-
lary według przepisu lekarza.

Urzednikom, którzy się wylegitymują co do
osoby i zajmowanego stanowiska, daję na od-
płaty na dogodnych warunkach 3007

P. KAMINSKI

3044

Skład konfekcji męskiej i damskiej

i pierwszorzędnym

Zakład krawiecki

Król. Huta, ulica Wolności 20

Telefon 1069

NERWOL

Chemika D-ra Franzosa, jedyny radykal-
ny i wypróbowany środek (nacieranie)
przeciw

Reumatyzmowi

kluciu z powodu przeziębienia, postrza-
łowi, ischiasowi itp. Zadać w aptekach.

Wyrób i główna sprzedaż

Apteka Mikolascha

Lwów, Kopernika 1. 3011

Dom

murowany, 2 pokoje,
kuchnia oraz chlew, sto-
dółę i 3 morgi roli przy
domie, elektryczne świat-
ło, jest zaraz z wolnej
ręki do sprzedania. Aug.
Luszyk. Repty Stare pow.
Tarn. Góry. 3060

Gluchota uleczalna.

Wynalazek Eutonja zado-
monstrowany specjali-
stom. Usuwa przytęplony
słuch, szum, cieknięcie
uszu. Liczne podzięko-
wania. Żądajcie bezpłat-
nej pouczającej broszury.
Andres: Eufonia Liszki
3060

Ciesz otrzymać posadę?

Musisz ukończyć kursy
fachowe, koresponden-
cyjne im. prof. Sekula-
wicza Warszawa. Zo-
rawia 42. Kursy wyu-
czają listownie buchal-
terji, rachunkowości
kupieckiej, korespon-
dencji handlowej, ste-
nografji, nauk handlu
prawa, kaligrafji, pisa-
nia na maszynie, to-
waroznawstwa, angielskiego,
francuskiego, pisowni
dramatyki polskiej oraz
ekonomji. Po ukończe-
niu świadectwo. Żądaj-
cie prospektów 3010

Bacność!

Bacność!

MEBLE

Najtańszem i najgodniejszym źródłem zakupu

solidnych mebli

jest największe tego rodzaju przedsię-
biorstwo na Śląsku

Fabryka i Składy Mebli

Bracia Jojko

Rybnik, ul. Sobieskiego 3, Telefon 1046.
Tarnowskie Góry, Nowy Rynek 7, Tel. 1007.
Katowice-Załęże, ul. Wojciechowskiego 36
Siemianowice, ul. Wandy 21, Telefon 39.
Knurów, ul. Rybnicka 6.

3006

Rozpowszechniajcie
naszą gazetę!